

**BARCELONA
+ SOSTENIBLE**

Recull de recursos

AIGUA

**Ajuntament de
Barcelona**

>> MATERIAL INTERACTIU I AUDIOVISUAL

Agència Catalana de l'Aigua. (s. d.). **Calculadora Petjada hídrica**. Recuperat el 8 de juny de 2022. <https://agendadelaigua.cat/calculadora-petjada-hidrica>

A través d'aquesta eina o recurs es pot visualitzar quanta aigua es gasta en els hàbits d'higiene personal i alimentaris, i comparar-ho amb la mitjana de països arreu del món.

Diputació de Barcelona. (2022). **L'aigua per mi**. <https://n9.cl/mvujc>

Portal interactiu de recursos virtuals on es poden consultar vídeos, materials interactius, jocs... per prendre consciència de la importància de l'aigua com a recurs natural i fomentar un consum responsable.

Diputació de Barcelona. (2020). **Joc del Riu**. <http://media.diba.cat/diba/joc-del-riu/>

Joc en línia que tracta el cicle de l'aigua amb una visió completa de l'impacte que es produeix quan interactuem amb el medi. Reflexiona sobre el model de societat de consum per donar una visió crítica i constructiva.

Macià, A. (director). (22 gener 2021). **La petjada hídrica**. [Capítol de sèrie de televisió]. Dins **Supercol**. Televisió de Catalunya. <https://n9.cl/3hdrp>

La Colette ens explica que no només malgastem aigua quan deixem l'aixeta oberta, sinó que se'n gasta molta per a la producció d'aliments i altres productes.

Masalles, M., i Laplaza, E. (directors). (25 juny 2021). **Sembrando agua**. [Capítol de sèrie de televisió]. Dins **El escarabajo verde**. RTVE. <https://www.rtve.es/play/videos/el-escarabajo-verde/sembrando-agua/5957482/>

Viatge a Sierra Nevada per veure com funciona el sistema de regadiu a les séquies d'acarament, i per conèixer el recorregut que fa l'aigua per a poder tenir recursos hídrics durant l'època de sequera.

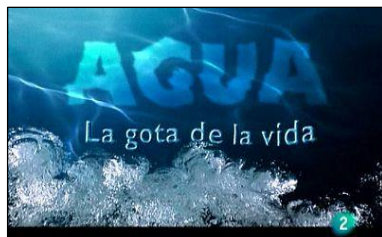
Molina, T. (director). (22 juny 2017). **Espai Terra** [Capítol de programa de televisió]. Televisió de Catalunya. <https://n9.cl/lhegt>

Recull d'escenes que mostren la importància de l'aigua i que ens duu a visitar indrets emblemàtics i espais naturals de gran valor històric, paisatgístic i cultural.

Quèquicom i... l'aigua. (2 octubre 2012). [Programa de televisió]. Dins **Quèquicom**. Televisió de Catalunya. <https://n9.cl/v8urm>

En aquest capítol es donen dades sobre l'aigua dolça al món, la salut dels rius segons la biodiversitat, el consum d'aigua o les aigües subterrànies, entre altres.

Swanso, P. (director). (2012-2013). **Agua, la gota de la vida.** [Sèrie de televisió]. RTVE. <https://www.rtve.es/play/videos/agua-la-gota-de-la-vida/>

S'illustra diferents maneres de relacionar-se amb l'aigua, un recurs imprescindible per a la vida que sovint es malgasta. La sèrie mostra la problemàtica i els conflictes derivats del seu subministrament mundial, el preu o la puresa.

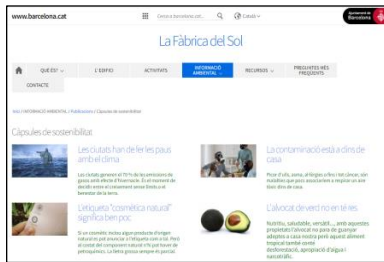

Vilalta, J. (director). (26 novembre 2013). **Inundacions: quan el riu reclama el que és seu.** [Programa de televisió]. Dins **Quèquicom**. Televisió de Catalunya. <https://n9.cl/93qkc>

Gairebé la meitat dels municipis catalans tenen edificacions en llocs amb un risc alt d'inundacions. S'analitza perquè el riu sempre acaba reclamant el que és seu i com el canvi climàtic pot incrementar les inundacions en el futur.

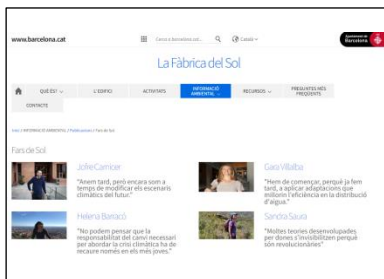
>> LECTURES BÀSIQUES

Ajuntament de Barcelona. La Fàbrica del Sol (s.d.). **Càpsules de sostenibilitat**. Recuperat el 7 de juny de 2022.

<https://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/ca/conten t/laigua-es-font-de-vida-i-de-conflictes-3>

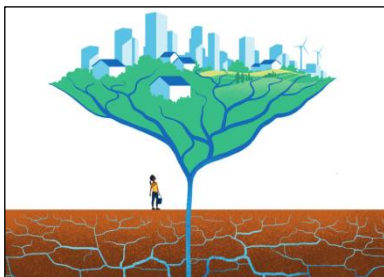
Càpsules de sostenibilitat és una secció on es recull informació, dades i recomanacions per fer el nostre dia a dia més sostenible. Destaquem la càpsula [L'aigua és font de vida i de conflictes](#).

Ajuntament de Barcelona. La Fàbrica del Sol (s.d.). **Fars de Sol**. Recuperat el 7 de juny de 2022.

<https://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/ca/canal/f ars-de-sol>

Fars de Sol és una secció d'entrevistes en profunditat a protagonistes de projectes de sostenibilitat urbana. Destaquem les entrevistes a [Gara Villalba](#) i a [Pau Ortínez](#), que se centren en temes relacionats amb l'aigua.

Connor, R., i Miletto, M. (2022) **Informe mundial de las Naciones Unidas sobre el desarrollo de los recursos hídricos 2022: aguas subterráneas: hacer visible el recurso invisible; resumen ejecutivo**. UNESCO. <https://n9.cl/6jo13>

L'objectiu d'aquest informe és donar importància a les aigües subterrànies, les seves funcions i el seu potencial, i fer visible la necessitat de gestionar-les correctament.

Yustres, V. (18 març 2020). Com evitem el malbaratament de l'aigua? **Opcions**. <https://opcions.org/consum/com- evitem-el-malbaratament-de-laigua/>

Article que aporta consells per reduir el nostre consum diari d'aigua i que reflexiona sobre el concepte de petjada hídrica, l'aigua que consumim indirectament.

>> LECTURES D'APROFUNDIMENT

Arana García, E., i Mirando Díaz, J. (2021). **La gestión de la escasez de agua y de las sequías por parte de las entidades locales: guía para una gestión eficiente**. Thomson Reuters Aranzadi. <https://n9.cl/gmeu6a>

L'obra fa un estudi analític i comparatiu de la normativa local en matèria de sequeres en algunes de les principals ciutats espanyoles. Desenvolupa línies d'actuació òptimes i posa exemples concrets de bones pràctiques en la matèria.

Barcelona Cicle de l'Aigua. (2021). **El consum d'aigua de Barcelona : l'aprofitament i els usos dels recursos hídrics**. Ajuntament de Barcelona. <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/122956>

Aquest informe fa un balanç del consum d'aigua a la ciutat de Barcelona durant els darrers anys i mostra com ha evolucionat la demanda dels diferents sectors, en especial el de serveis i les dependències municipals.

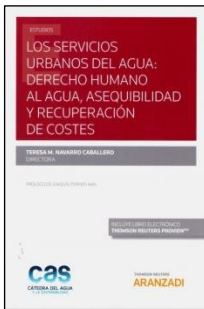
Barcelona Cicle de l'Aigua. (2020). **Pla tècnic per a l'aprofitament de recursos hídrics alternatius de barcelona (PLARHAB 2020) : resum divulgatiu**. <http://hdl.handle.net/11703/121227>

Document elaborat per l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de disminuir el consum d'aigua potable en els serveis municipals. S'identifiquen els recursos hídrics existents i s'analitzen els possibles usos.

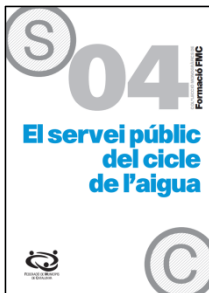
Domene, E., García, M., i García, X. (2019). **Eines per visualitzar la pobresa hídrica i energètica a l'àrea metropolitana de Barcelona**. Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona. https://iermb.uab.cat/wp-content/uploads/2020/03/5.1.1.-Eines-per-visualitzar-pobresa-hidrica-i-energètica-a-IAMB_2019.pdf

El principal objectiu d'aquest projecte és sistematitzar la recollida i l'anàlisi de dades sobre indicadors de pobresa hídrica i energètica en l'àmbit metropolità, per proporcionar una diagnosi de l'evolució i distribució de les situacions analitzades.

Navarro Caballero, T. M. (2019). **Los servicios urbanos del agua: derecho humano al agua, asequibilidad y recuperacion de costes** (Primera edición). Thomson Reuters Aranzadi. <https://n9.cl/xjmi7>

En aquesta obra s'analitzen alguns dels reptes i dificultats que a Espanya, Itàlia i Portugal representa arribar al delicat equilibri entre garantir un servei humà i vital com l'abastament a la població i fer-ho de forma sostenible.

Soto Valle, J. I., i Gaya i Fuertes, J. (2018). **El servei públic del cicle de l'aigua**. Federació de Municipis de Catalunya.

Monogràfic que pretén dotar d'eines, des del punt de vista tècnic i de gestió administrativa, per impulsar un servei d'abastament d'aigua millor i més eficaç, compromès amb la gestió pública, participativa i sostenible.

Tornos Mas Joaquín, Perdigo Solà Joan, Némery Jean-Claude, Fracchia, F., i Calvete Moreno, A. (2018). **El servicio de suministro de agua en España, Francia e Italia**. Iustel.

L'aigua potable és un servei públic gestionat per l'administració, i hi ha un debat sobre la manera més eficient d'organitzar-ne la prestació. S'analitza aquesta gestió a Espanya, França i Itàlia, tres països amb règims jurídics similars, per enriquir el debat sobre el subministrament d'aigua.

>> LLIBRES PER A INFANTS I JOVES

Daynes, K., i Faccioli, I. (2020). **Cuidemos de nuestro planeta**. Usborne.

Inspirador llibre que exposa de forma clara i gràfica els problemes ambientals als quals s'enfronta actualment el nostre planeta i ens explica els efectes que té canvi climàtic i l'excés de residus sobre el cycle de l'aigua, el seu consum i la biodiversitat en els oceans.

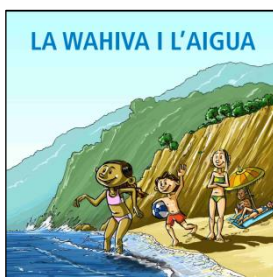
Duran, T., i Tous, M. (2018). **El senyor riu**. Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona.

Conte breu, amb il·lustracions a tot color i ple d'endevinalles per fer pensar als infants sobre les canviants aigües dels rius al llarg del seu recorregut.

Ganeri, A., Oxlade, C., i Morgan, P. (2020) **Geodetectius. El cycle de l'aigua**. La Galera.

Descobreix el sorprenent cycle de l'aigua mentre viatges pels núvols, caus a terra amb les gotes de pluja i ets arrossegat pel riu. Llibre ideal per introduir als infants en el món de les ciències naturals d'una forma divertida i entretinguda. Il·lustrat i amb gran quantitat de dades per conscienciar els més petits.

Mallofré, O., Paredes, Q., i Fàbregas, M. (2020). **La Wahiva i l'aigua**. Consorci Costa Brava.

<https://www.cacbgi.cat/activitats/la-wahiva-i-laigua/>

Dirigit preferentment a nens i nenes d'entre 5 i 8 anys. Pretén conscienciar del valor de l'aigua, a través de la història de la Wahiva, una nena sahrauí, que viu experiències amb l'aigua completament diferents de les que està acostumada.

Mancini, P., De Leone, L., i Fabbian, F. (2020). ***Gira la roda i salva la terra!: Aigua***. Vicens Vives.

Amb aquest llibre els més petits podran aprendre per què l'aigua és un recurs tan important i què cal fer per no malbaratar-la a casa. Gira la roda... i trobaràs la resposta!

Steinlein, C., i Scheier, M. (2020). ***¡Sin agua nada es posible!: todo sobre la materia más importante del mundo***. Loguez Ediciones.

Els infants han sentit moltes vegades que han d'utilitzar l'aigua amb moderació. Per què? S'acaba en algun moment? Què fa l'aigua tan especial? Un magnífic llibre de no-ficció que mostra com preservem el nostre recurs més important perquè tothom se'n pugui beneficiar.

>> MATERIALS DIDÀCTICS

Àrea Metropolitana de Barcelona. Ecologia. (2021) **Catàleg d'activitats per a formació reglada.** <https://n9.cl/wkzz1>

Destaquem, dins l'apartat de cicle de l'aigua, els subapartats *Activitats complementàries* i *Recursos*, on es recullen materials per dinamitzar l'aprenentatge.

Generalitat de Catalunya. Medi Ambient. (s. d.) **Recursos educatius: Aigua.** Recuperat el 9 de juny de 2022.

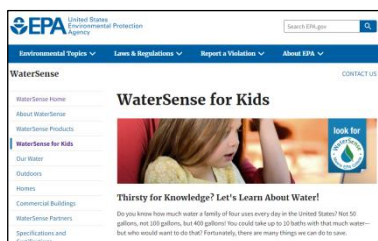
<https://n9.cl/sd4i5>

Cercador de recursos educatius de la Generalitat de Catalunya. Cerca temàtica específica de recursos sobre l'aigua.

Guia Hàbitat. (2020). Xarxa d'Escoles per la Sostenibilitat de Catalunya. <http://habitat.escolesxesc.cat/>

Per a infants des de 4 anys, joves i adults. Versió en línia de la guia *Hàbitat*, actualitzada i ampliada amb el suport de la XESC. Les activitats centrades o relacionades amb l'aigua són: [De gota en gota](#), [Vora l'aigua](#), [Marea Negra](#), [Illes Verges](#), entre altres.

United States Environmental Protection Agency. (2022) **WaterSense for Kids.**

<https://www.epa.gov/watersense/watersense-kids>

Pàgina web per a infants amb continguts sobre l'aigua en anglès, consells per estalviar aigua, jocs, propostes d'activitats i recursos educatius per a professorat.

>> WEBS

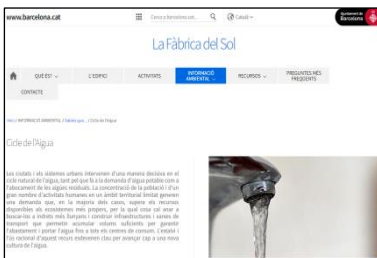
Aigües de Barcelona. (2022). *L'aigua de la teva ciutat*. <https://www.aiguesdebarcelona.cat/ca/aigues-de-barcelona>

Destaquem l'apartat *'l'aigua de la teva ciutat'*, on es poden consultar dades sobre la qualitat i el consum d'aigua per municipis i barris de la ciutat de Barcelona. Inclou també informació sobre la gestió i proposa idees per a l'estalvi.

Ajuntament de Barcelona. (s. d.). *Agenda 2030. Objectius de Desenvolupament Sostenible. 6 Aigua Neta i Sanejament*. Recuperat el 9 de juny de 2022. <https://ajuntament.barcelona.cat/agenda2030/ca/objectius/garantir-la-disponibilitat-i-una-gestio-sostenible-de-laigua-i-el-sanejament-totes-les>

Espai del web municipal de Barcelona que tracta el sisè dels 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de l'Organització de les Nacions Unides centrat a garantir un accés universal, equitatiu i assequible a l'aigua.

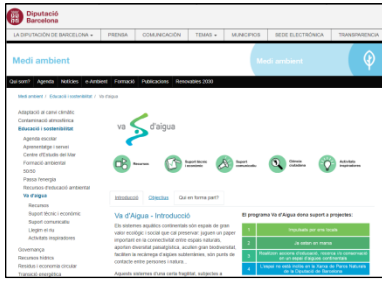
Ajuntament de Barcelona. La Fàbrica del Sol (s.d.). *Cicle de l'aigua*. Recuperat el 7 de juny de 2022. <https://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/ca/canal/cicle-de-laigua-0>

Apartat temàtic que inclou informació sobre el cicle de l'aigua, el consum d'aigua a la llar, l'abastament i gestió de l'aigua a la ciutat de Barcelona així com informació i consells per reduir el seu consum.

Àrea Metropolitana de Barcelona. (s. d.). *Ecologia: Aigua*. Recuperat el 9 de juny de 2022. <https://www.amb.cat/s/web/ecologia/aigua.html>

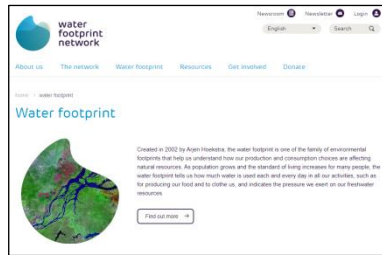
Pàgina web d'AMB amb dades sobre el subministrament d'aigua i informació sobre el seu cicle, sanejament, instal·lacions i equipaments.

Diputació de Barcelona. Medi Ambient. (s. d.). **Va d'aigua**. Recuperat el 9 de juny de 2022.

<https://www.diba.cat/web/mediambient/va-d-aigua>

Programa educatiu que té per objectiu conservar i difondre els valors dels sistemes aquàtics continentals. Compta amb reculls de recursos, informació dirigida a la ciutadania i propostes d'activitats.

Water footprint network. (s. d.). **Water footprint**. Recuperat el 9 de juny de 2022.

<https://www.waterfootprint.org/en/water-footprint/>

Informació en anglès sobre el concepte de petjada hídrica, tant a escala personal, com de productes, empreses o països.

Imatge portada: flaticon.com

Realitzat per: Arnau Creus
Revisió: Yolanda Monteiro
Juny 2022

La Fàbrica del Sol
Pg. de Salvat Papasseit, 1 08003 Barcelona
Tel.: 93 256 25 92
A/e: documentacioambiental@bcn.cat
www.barcelona.cat/documentacioambiental